גמ' מנא הני מילי דת"ר [א] *ופר שני בן בקר תקח לחטאת [ב] אם (בא) ללמד שהן שנים הרי כבר נאמר ועשה את האחד חטאת ואת האחד עולה מה ת"ל ופר שני בן בקר תקח לחטאת [ג] שיכול שיהא חטאת קודמת לכל מעשה עולה ת"ל ופר שני בן בקר תקח לחטאת אי פר שני יכול תהא עולה קודמת לחטאת לכל מעשיה ת"ל ועשה את האחד חטאת ואת האחד עולה הא כיצד דם חטאת קודמת לדם עולה מפני שמרצה, איברי עולה [ד] כו' (א) (ואמאי) מתנה קמייתא דמכפרה תיקדום והנך לא [ה] אמר רבינא הבא בחטאת הלוים עסקינן ואע"ג דכי עולה דמי קאמר רחמנא [ו] (היא) תיקדים, במערבא אמרי הואיל והתחיל במתנות גומר: איבעיא להו דם חטאת ואיברי עולה איזה מהן קודם דם חטאת קודם מפני שמרצה או דילמא איברי עולה קודמין מפני שהן כליל לאישים ת"ש דם חטאת קודם לדם עולה דם עולה הוא דקדים לאיברי עולה לא קדים אדרבה מסיפא איברי עולה קודמין לאימורי חטאת לאימורי חטאת הוא דקדים, לדם חטאת לא קדים, אלא *מהא ליכא למשמע מינה: איבעיא להו דם עולה ואימורי חטאת איזה מהן קודם דם עולה קודם דקאתי מכח כליל או דילמא אימורי חטאת קודמין דקאתי מכח מכפר ת"ש דם חטאת קודם לדם עולה דם חטאת הוא דקדים לדם עולה אבל אימורי חטאת לא אדרבה מסיפא איברי עולה קודמין לאימורי חטאת איברי עולה הוא דקדמי לאימורי חטאת אבל דם עולה לא, אלא מהא ליכא למשמע מינה: איבעיא להו דם עולה ודם אשם איזה מהן קודם דם עולה קודם דקאתי מכח כליל או דילמא דם אשם קודם [ז] (דקאתי מכח) דמכפר ת"ש דם חטאת קודם לדם עולה אבל דם אשם לא, בדין הוא דאיבעי למיתני דם אשם ואיידי דבעא למיתני סיפא איברי עולה קודמין לאימורי חטאת דאי תנא לאימורי אשם ה"א לאימורי אשם הוא דקדמי לאימורי חטאת לא קדמי מש"ה תנא חטאת ת"ש חטאת קודם לאשם חטאת הוא דקדמה ליה לאשם אבל עולה לא, מאי לאו דם לא, אאימורים, דיקא נמי דקתני [ח] מפני שדמה ניתן *ש"מ: חטאת קודמת כו': אדרבה אשם קדים שכן יש לו קיצבה אפ"ה ריבוי דמזבח עדיף: אשם קודם לתודה כו': אדרבה התודה ואיל נזיר קדמי שכן טעונין לחם, אפ"ה קדשי קדשים עדיפי: תודה ואיל נזיר כו': אדרבה שלמים קדמי שכן ישנן בציבור אפילו הכי נאכלין ליום אחד עדיפי: איבעיא להו תודה ואיל נזיר איזה מהן קודם: תודה קדמה שכן טעונה ד' מיני לחם או דילמא איל נזיר קודם שכן יש עמו דמים אחרים ת"ש [ט] זו קודמת לזו שזו טעונה ד' מיני לחם וזו אינה טעונה אלא שני מיני לחם: השלמים קודמין לבכור כו': אדרבה בכור קודם שכן קדושתו מרחם ונאכל לכהנים אפ"ה מצות יתירות עדיפי: הבכור קודם כו': אדרבה מעשר קודם שכן מקדש לפניו ולאחריו אפ"ה קדושה מרחם עדיפא: מעשר קודם לעופות כו': אדרבה עופות קדמי שכן קדשי קדשים אפ"ה מין זבח עדיף: *אמר רבינא בר שילא אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים פסולין ותנא תונא מפני שהוא זבח וישנו קדשי קדשים דמיו [י] ואימורין בשלמא אימורין ליתנהו בעופות [יא] אלא דם מיהא איתיה אלא לאו [יב] כמ"ל אימורין כי דמו מה דמו לפני זריקה אף אימורין קודם זריקה וקא קרי להו קדשי קדשים ומה דמו מיפסל ביוצא אף אימורין מיפסל ביוצא, נימא מסייע ליה בשר קדשים קלים שיצא לפני זריקת דמים רבי יוחנן אמר כשר ר"ל אמר פסול רבי יוחנן אמר כשר [יג] הואיל וסופו לצאת ר"ל אמר פסול *עדיין לא הגיע זמנו לצאת, ע"כ לא פליגי אלא בבשר אבל באימורין לא [יד] הוא הדין דבאימורין נמי פליגי והא דקא מיפלגי בבשר [טו] להודיעך כחו דר"ל דאפילו בשר דסופה לצאת [טז] (אמר) עדיין לא הגיע זמנו לצאת, לימא כתנאי *אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים ר"א אומר אין מועלין בהן ואין

דם חטאת קודם לדם עולה מפני שהוא מרצה. הא דלא קאמר טעמא משום שדמה ניתן על ד' קרנות כדקאמר גבי אשם משום דכיון דדם עולה אתי מכח כליל כדאמר בגמרא לא סגי בטעמא דארבע קרנות: הבא בחטאת הלוים עסקינן. והא דקאמר מפני שמרצה בחטאת דעלמא: דם עולה ואימורי חטאת איזה מהן קודם. לא דמיא לבעיין דלעיל דמיירי במכפר וכליל גופייהו והכא איירי כד] באותו שבא מכח כליל ומכח מכפר: דם עולה ודם אשם איזה מהן קודם. דם אשם ואיברי דעולה דם אשם קודם דאשם מכפר כחטאת א"כ פשיטא ליה דאיברי עולה כה] קודמין לדם אשם מפני שהן כליל ולא דמי לאיברי עולה ודם חטאת דחשיב דם חטאת משום דהוי אד' קרנות: אבל עולה לא. דעל כרחין למעוטי עולה אתא דאי עולה קודמת לאשם ליתני עולה וכל שכן חטאת דהא דם חטאת קודם לדם עולה: לימא מסייע ליה בשר קדשים קלים כו'. תימה דלא מייתי סייעתא מברייתא דלעיל בפ' ב' (דף כו.) דקתני גבי קדשים קלים פרכסה ויצתה לחוץ וחזרה פסולה ואמרי' עלה ש"מ בשר קדשים קלים שיצא לפני זריקת דמים פסולה ומשני דילמא באליה ויותרת הכבד ושתי הכליות*: והא דקא מיפלגי בבשר להודיעך כחו דר"ל. הוה מצי לאיפלוגי באימורין להודיעך כח דהיתירא: ואין

גמ' מנהני מילי. דדם חטאת קודם לדם עולה (ב) ואיברי עולה קודמין לאימורי חטאת: ופר שני בן בקר. בחינוך הלוים כתיב בבהעלותך: טז] ככר נאמר. באותה פרשה ועשה את האחד חטאת רישיה דקרא והלוים יסמכו את ידיהם וגו': יכול תקדום חטאת לעולה לכל מעשיה. כדכתיב ועשה את האחד חטאת ואת האחד עולה: ופר שני. משמע שיהא שני לו: מתנה קמייתא. דחטאת מכפרה ושלמה כפרה בדידה כדאמרן בפרק ב"ש (לעיל דף לח.) וכפר אע"פ שלא יז] (כיפר) אלא אחת: דכי עולה דמיא. שלא הביאוה על חטא ואפ"ה יח] (חטאת) קודם לעולה *משום דדם חטאת יט] (קודם לעולה) וה"ה לג' מתנות שבחטאת (ב): אימורי חטאת לא מכפרי. שאין כפרה אלא בדם, דם עולה נמי כליל הוא דאין כליל אלא באישים אבל מכח כליל קאתי שהאיברים יהיו כליל: ה"ג או דילמא דם אשם קדים דמכפר: לאימורי חטאת לא קדמי. דחטאת חמורה מאשם כדקתני מתני': שדמה ניתן. אלמא באימורין קאי דאי בדם קאי, שהיא ניתנית מיבעי ליה: יש לו קיצבה. לדמיו דכתיב כ] (ויקרא ה) בכסף שקלים אבל חטאת כל (ג) דהו: (שלמים) ישנן בציבור. כבשי עצרת: לפניו ולאחריו. חטאת ועולה באין עמו חובה: זו קודמת לזו. לעיל מיניה איירי בתודה ואיל נזיר: לפניו ולאחריו. דתנן קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי שלשתן מקודשין וילפינן בבכורות (דף ס:) מקראי: שכן קדשי קדשים. אפילו אכילת אדם שבהן קדשי קדשים הוא: פסולין. ואע"ג דלענין מעילה לפני זריקת דמים לא קדישי, לענין איפסולי ביוצא קדשי קדשים נינהו: ותנא תונא. ותנא דידן סייעתא למילתא: אלא דם מיהא איתיה. ולא ה"ל למיתני אלא ואימוריו קדשי קדשים מה שאין כן בעופות אלא להכי נקט דמו בהדי אימוריו לאשמועינן דכי הדדי קדשי בשעה שזה קרוי קדשי קדשים קרוי גם זה קדשי קדשים: ומה דמו מיפסיל ביוצא אף אימוריו כא] מיפסלו ביוצא. דהא קדשי קדשים קרי להו: ה"ג בשר קדשים קלים שיצא לפני זריקת דמים חוץ לקלעים: הואיל וסופו לצאת. שהרי אכילתן בכל העיר: לא הגיע זמנו לצאת. דאכתי לא אישתרי כב] באכילה: ע"כ לא פליגי אלא בבשר. בההוא הוא דמכשר רבי יוחנן משום דסופו לצאת: הוא הדין דבאימורין. מכשר שזריקה עושה אותו קדשי קדשים והאי דפריש כג] משום דסופו לצאת הש"ס קמפרש ליה ולא מילתיה דרבי יוחנן היא: אין מועלין בהן. אפי' לאחר זריקה דלא מהניא בהו זריקה להכי למקבעינהו במעילה: ואין

תורה אור

במדבר ח

ו א ב ג מיי' פ"ט מהל' תמידין ומוספין הל"ב:

ז ד מיי' שם הל"ח:

ח ה מיי' פ"א מהל' פסה"מ הל' לג:

ט ו מיי' שם הל' לג:

י ז מיי' פ"ב מהל' מעילה הלכה ח:

[תוספתא פ"א דפרס]

נ"א משום דדם חטאת עולה ודם כו' ל"ק

[וע' סיפה תוס' לעיל כו. ד"ה דילמא]

[ברכות כה. וש"נ ועיין נדרים עב.]

ולא קתני מפני שהיא ניתנה כצ"ל

[לקמן קד:]

מעילה ו: [מנחות מז:]

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' כו' מפני שהן כליל ואימא מתנה קמייתא: (ב) רש"י ד"ה דכי עולה וכו' שבחטאת הס"ד ואח"כ מ"ה דקאתי מכח כליל אימורי חטאת: (ג) ד"ה יש לו וכו' כל דהו הס"ד ואח"כ מ"ה ישנן בצבור שלמים:

◆

גליון הש"ס

גמ' מהא ליכא למשמע מינה. תמוה לי דילמא שניהם שוים ויכול להקדים למי שירצה ואין הדיוקים סותרים אהדדי וצ"ע:

◆

שיטה מקובצת

א] דת"ר ח) רבי אומר ופר: ב] לחטאת מה ת"ל אם ללמד: ג] שיכול שתהא חטאת: ד] עולה קודמין לאימורי חטאת מפני שהן כליל לאישים ואימא מתנה כו': ה] לא ניקדמו אמר: ו] רחמנא תיקדום תיבת היא נמחק: ז] קודם דקאתי מכח מכפר כך גירסת כל הספרים אבל רש"י גרים קדים דמכפר: ח] מפני שדמה ניתן ולא קתני מפני שהיא ניתנת פי' אלמא דבאימורים קאי כלומר דהקטרת אימורים קודם מפני שדמה ניתן דאי הוה קאי על מתנות הדם הוי ליה למימר מפני שהיא ניתנת דהוה משמע מתנותיה קודמת מפני שהיא ניתנת: ט] ו קודמת לזו: י] דמיו ואימוריו: יא] אלא דם מיהא איתיה פ"ה ולא הו"ל למיתני אלא כו' והקשה מורי לפי' דאע"ג דאיתא בעוף השיב ליה שלא תאמר דם של עוף קדשי קדשים מה שאין כן במעשר להכי אמר דמו וה"ק משני דברים מקודש שהוא מין זבח ואימוריו קדשי קדשים וגם דמו קדשי קדשים כמו בעוף כדפי' במתניתין גבי על היסוד וי"ל דא"כ הוה ליה למתנייה לבסוף כמו במתני' השתא דתני ליה באמצע ע"כ צריך לומר דהוא כעין אותו שלפניו או שלאחריו וזה אינו יכול להיות א"כ ע"כ בא להשמיענו כדדייק תלמודא שאם אתה ר"ל כדפי' במתניתין גבי על היסוד לא היה לו להפסיק בין שני דברים הללו דליתנהו בעוף ולמיתני זה בנתיים דאיתנהו נמי בעוף ולא הוי ליה למתנייה [אלא] לבסוף כמו במתני' ואז הוה ניחא דלא הוי אלא גמר טעמא כדפי' במתניתין מדלא תני הכי ש"מ כדפי' ומיתי מורי ראיה דכה"ג איתא בסוף פ' איזהו מקומן דקאמר ואי בעית אימא כי התם ופ"ה דל"נ ליה ור"י פי' דיש לישבו ואיבעית אימא כי התם כלומר מדלא קתני עד חצות לבסוף אלא תנא ליה באמצע ש"מ דהוי דאורייתא כמו לילה ומינויו ותלי דאיירי ביה לפניו ולאחריו והכא דליכא למימר הכי צריך לומר כדפי': יב] לאו הא קמ"ל דאימורין כו': יג] הואיל וסופו לצאת תימה דאמרינן בפ' התכלת אם משנשחטה יצא לחמה הלחם פסול ואמאי נימא כשר הואיל וסופו לצאת וי"ל דמיירי דיצא חוץ לחומת ירושלים: יד] להודיעך כחו דריש לקיש. וה"ה דמצי לאפלוגי באימורים להודיעך כחו דר"י ואע"ג דתלו טעמא בסופו לצאת תלמודא הוא דמפרש הכי מעיקרא והשתא הדר ביה אבל אינו מדברי ר"י: טו] לצאת אמר' עדיין: טז] מה"ד והלא כבר: יז] שלא נתן: יח] ואפ"ה כו' משום ותי' חטאת קודם לעולה ל"ש תמחק: יט] עלה וה"ה ותי' קודם לעולה ל"ש תמחק: כ] דכתיב ביה כסף שקלים: כא] אימוריו לפני זריקה מיפסל: כב] אישתרי בשר: כג] דפריש טעמא משום: כד] איירי באותו מכח ואות ו' ותיבת שבא נמחק: כה] עולה לא מבעיא ליה דהיינו בעיא דלעיל דם חטאת ואיברי עולה:

נושא מנא לן
א) דדם חטאת קודם לדם עולה
ב) דאיברי עולה קודמין לאימורי חטאת

מבנה ⋈ "שיכול"
הבלטות הו"א בדינין קדימה בחטאת ועולה

מבנה △ "איבעיא להו"
סדרה של שאלות בדינין קדימה

מבנה ⬠△
הוכחות בכיוונים הפוכים

מבנה ◇ "אדרבה"
הצעות הפוכות ממה שקתני במתני'

"אפ"ה" דחיות

נושא
לפי רבינא בר שילא אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים פסולים

* אחרי הסוגריים הגמ' חוזרת להציע הצעות הפוכות ממה שקתני במתני'. בתוך הסוגריים מובא סוגיא בדינן אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקה דלפי רבינא בר שילא פסולים ומביאה הוכחה לדינו ממשנתנו

** לצ"ל פה: עולא מכשיר אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים - ואמר לא יצאו

(א) וכ"ה בתו"כ פ' ויקרא בפרשה דפר כהן משיח רבי אומר מה ת"ל.

מאי